

Nro. 11.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Augustus 6-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

Ferdinandus Austriai Császári, és *Würtz-*
burgi Nagy Hertzeg, Cseh országból, a' hova nem
régén jóságainak megszemplélésekre jött vala,
Bétsbe érkezett.

Itt a' múlt estve az a' kedves, és legalább
Májusnak harmadik hetétől fogva szívszakadva
várt újság történt, hogy egy kis jó eső esvén,
az égető levegőt egy kevésse megfrisselte.

Az ért szállót már Julius vége felé szélti-
ben kezdték vólt árúlni Bétsnek piatzain.

Nagy Britannia.

A' Király betegségének állapotjára nézve Ju-
lius' közepétől fogva kedvetlen hírek folynak
Londonban. Jul. 14-ikén ilyen Bülletint függesz-

tettek ki: — „*Windsor* Julius 13-dikán. A' Király' betegsége ismét megújult “

London, Jun. 13 dikán. A' Star nevű újság úgy irt Jul. 17-dikén, hogy a' Király betegségét illető tudósítások akkor nem voltak örvendetesek. A' Régens Princz és az egész Királyi familia tudósított, hogy az ő Felsége állapata terhese-dik. Julius 16-kán ilyen Bülletint függesztettek ki: — „A' Király' betegségének rossz Symptomái az ő Felsége visszaesésétől fogva még rosszabbakká lettek. A' múlt éjjel igen rosszúl töltötte az éjtzakát ő Felsége.“ — Mihelyest ezen Bülletin a' Polgármesterhez megérkezett, azonnal kifüggesztette azt a' Tanátsház eleibe, hogy olvashassa a' nyughatatlankodó nép, A' paroxis-mus olyan kemény volt vagy két napok alatt, hogy a' pulsus 120-at is vert egy minuta alatt. Ő Felsége sem nem ehetett sem nem alhatott. —

Jul. 17-dikén reggel ilyen Bülletin jött ki: — A' Király ezen éjjel aludt valami keveset, és nem lett rosszabbban.“

Ezen szempillantásban, mikor újságunkat szinte a' sajtó alá adnók (igy szoll a' *Star* Jul. 18-kán) olyan hirt vettünk *Windsorból*, hogy a' Királyon eret vágta legyen; 's hogy egyéb eránt oly rosszúl lett volna ő Felsége, hogy azonnal a' Régens Princz után küldöttek. Az ólta ilyen Bülletint adtak ki: — „*Windsor* Jul. 18-dikán. Ő Felsége aludt egy keveset a' múlt éjjel; de egyéb eránt most sints jobban, mint reggel volt.

Spanyol Ország.

A' Párisi Monitőrben a' következő két tudósítások jöttek ki a' Spanyol Extremadurában folyó leg újjabb környülállásokról:

A' Dalmátziai Hertzeg Marschal Soult a' Neufchateli Hertzeghez; *Badajozból* Jun. 24-dikén: — „

„Uram! Tegnap a' déli és Portugalliai armádiákhoz tartozó minden lovas seregeink kiküldetettek, hogy az ellenség lineáját vizsgálják meg. A' Raguzai Hertzeg *Campo Major* felé küldötte-el a' Portugalliai tábortól Generális *Monbrünt*, a' ki ott 1200 Portugallus lovasokat és két, Anglusokból és Portugallusokból álló osztályokat talált. Itt azonközben semmi verekedés nem történt. —

„En *Villa-Viciosa* felé küldöttem-el a' Dragonyos sereget a' Gen. *Bron* vezérlése alatt, a' ki semmi ellenséggel nem találkozáván, vissza jött, a' nélkül, hogy *Villa-Viciósáig* ment volna. — „ A' déli Armádiához tartozó lovasságnak több részével annak vezére *Latour Maubourg* a' *Gvadina* vizén által menvén, egyenesen *Elvásnak* fogott. Két ellenséges regimentek, t. i. egy Anglus könnyű lovas és egy Hannoverai huszár regiment, semmiyé tétetődtek; 3 tisztet, és 150 lovas katonát fogtunk-el; sokan el estek és sebet kaptak. A' 2 dik és 10 dik gyalog regimentjeinknek, a' mellyek ezen verekedésben leginkább részesültek, betsületekre szolgált ez a' verekedés. Részünkről *Obester Allemant* gyenge sebet kapott 10 más lovassainkal együtt. Tíz más Anglus Svadronok betsületes távolságról nézték ezen verekedést, de nem kívántak belőlle részesülni. —

„Mint a' béérkezett tudósításokból értettük, úgy láttzik, hogy a' Szövettséges armádiánál újjabb intézetek tétetettek. A' Gen. *Blake* ve-

zérleése alatt lévő Spanyol seregek ismét vissza térnek a' Gvadina torkához. Az Anglusok és Portugallusok pedig ismét a' Tagus vize felé kezdik vonni magokat, 's bagázsijokat Lisbona felé küldik, 8000 sebesekekkel és betegekkel egyetemben, a' hova Wellington is útnak indult. Azt mondják, hogy Angliából ismét meglehetősen számú segítő sereg érkezett Portugalliába, a' melly Lisbonához szállott-ki. Az a' könnyű lovas regement is, a' melly az Elvásnál történt ösztapsapásban vesztett, tsak az előtt egy nappal érkezett volt a' Szövettséges ármádiához. — „

„Szerentsém van lenni — „

„a' Déli ármádia fő vezére

Marschal és Dalmátziai Hertzeg.

A' Dalmátziai Hertzeg Marschal *Soult*, a' Neufchateli Hertzeghez, ugyantsak *Badajozból* Jun. 28-dikán: — „

„Uram! Az ellenséges vezér, Gvadiánán által menvén, tovább is folytatta hátrálását. Úgy látszik, hogy Spanyol Országban egészen felhagyván, egyedül tsak Portugalliának védelmezésére gyűjti ösztapseregeit. Lord Wellington Jun. 26-dikán már Portalegreben volt fő hadiszálláson. Hat Anglus regementekből, a' mellyek Albuheránál semmivé tétettek, tsak tiszték és Altiszték mentek Angliába vissza. —

„A' lakosok beszédje szerint magok az Anglusok 6500, a' Spanyolok és Portugallusok, 4000 elesett, megsebesedett, és elfogatott embert vesztettek az Albuherai tsatában. Leg alább három annyi volt az ellenség vesztése, mint a' miénk. Ő akkor (t. i. Május 18-dikára virradó éjjel) a' hátráláshoz bizonyosan hozzá is fogott, 's a'

Gvadiánán már akkor által ment volna, ha én a' verekedést folytattam volna: de én ezt azért nem tselektem, hogy a' Spanyoloknak megérkezésekkel, mellyet én nem gyanítottam, az ellenséges ármádia igen meg erősödött volt. Az is értésemre esett volt, hogy Badajoznak ostromoltatása félbe szakasztatott, 's az ostrom ágyúkonnet hátra küldettettek volna, a' melly környülállások által én két hónapi időt nyertem arra, hogy a' várnak még segítségére jöhessek. —

„Az Anglusok igen békételekednek Generális Beresfordra, a' ki a' vezérségből letétettétvén, Angliába vissza hívattatott azért, hogy az Anglus seregeket a' veszedelemnek igen kitette, 's a' Spanyolokat és Portugallusokat igen meg-kimélte. Igaz is, hogy ezek, noha többen voltak nem tétetődtek úgy ki a' veszedelmeknek, mint az Anglusok, 's nem is vesztettek annyit, mint ezek. Az Anglus ármádiától sok szökevények jönnek által hozzánk, a' kik megegyezőleg erősítik, hogy érezni kezdik az Anglusok azt, hogy a' verekedést Spanyol Országban mi véllünk ki nem álhatják: 's minden környülállások szerint gyanítani lehet, hogy ha azon tartalék ármádia, a' mellyről Hertzezséged emlékezik, Almeidához megérkezéndik, annak lehetetlen volta felől is meg fog az ellenség győzöttetni, hogy Lisbonában is megmaradhasson. —

„Eleség' és pénz' dolgában sokat szenvedtek az Anglusok. Nállok igen ritkúlai kezdett a' pénz; most ők sem tékozolják azt úgy, mint ez előtt. Ezt ők a' váltópapiros rossz cursusának tulajdönttják. — „A' Badajozsi bétört várfalakat újíttatjuk. A' várba ismét 7 hónapokra kívánta-

tó eleséget hordattunk-bé. Nem rég egy föld alatt lévő titkos boltban ismét 1000 mázsa puskaport találtunk. — „Olivenzának falait elhányattam. „

„Szerentsém van lenni 's a' t.

Ugyan tsak ezen környülállásokról a' Londoni újságokból is sok tudósításokat kihirdettek a' Párisi újságok és a' Monitőr is, mellyeknek mi tsak a' summájokat és azokat a' részeiket teszszük ide, a' mellyek vagy különböznek, vagy valami új környülállást foglalnak magokban: —

A' Londonban Jul. 15-dikén költ *Times*ből ezeket adta ki a' *Journal d' Empir*: — „Tegnap estve tudósítások érkeztek a' Lord *Liverpool* Cancelláriájába a' Lord *Wellington* fő hadi szállásáról *Portalegréből*, mellynek Jun. 20-dikán indultak. Írja ő urasága, hogy a' Marschal *Soult* újontani előnyomulása felől tudósítatván, meghatározta vala eleinten, hogy maga is előre nyomúljon, és az ellenséggel *Albuheránál* megverekedjék: hanem tudtára esvén, hogy már Marschal *Soult*al magát Marschal *Marmont* is öszszesatolta: magát vissza vonni böltsebbnek találta, mellyhez képpeszt ő a' Szövettséges ármádiát a' *Gvadina* jobb partjára vissza hozta. Az ő hadi línéája *Campo Majortól* fogva *Elvásig* nyúlt, 's a' fő hadi szállása *Portalegrében* vólt: de igen félünk, hogy *Lisbonáig* vissza fogja vonni magát. — „ Marschal *Soult* lovas tsapatokat küldött-el, hogy a' mi fekvésünket *Campo-Majornál*, *Elvásnál*, és *Villa-Viciosánál* megvizsgáltassa, mellynek alkalmatosságával 3 tisztjeinket és 40 *Dragon*yossainkat (ezekről tett feljebb *M. Soult* emlékezetet) körül v évén, elfogta.

Minden betegeink és sebeseink vissza küldettettek Lisbona felé.

A' Monitőrben ezek tállatnak a' Londoni levelekből: —

„Egy Lisbonai magános tudósító ezeket írja: *Sir Brent Spencer*, az Északi Portugalliai armádiának nagyobb részével, Portalegréhez érkezvén, magát Wellingtonnal összetsatolta, a' kinek egész armádiáját már most a' Spanyolokkal és Portugallusokkal egyetemben, 55,000 emberre lehet számlálni. Marschal *Soult* és *Marmont* 60,000 embereket gyűjtöttek össze, a' kik között 8000 lovasok vannak. Lord Wellington Lisbona felé nyomúl vissza, Marschal *Soult* pedig előre nyomúl. Generális *Blake*, minekutánna az Armádiától el vált és nagy kerülést tett volna, azután a' Gvadiána vizén ismét által ment, és Andalusiába bérontott. —

Portsmouth Jul. 14-dikén. Úgy esett értésünkre, hogy Lord Wellington olyan rendeléssel küldötte el Generális *Blakét*, hogy 10,000 Spanyolokkal *Sevillának* fordúlván, az ellenséget Andalúziában nyughatatlankodtassa. Mi a' Badajózi környéket egészlen elhagytuk; *Elvas* várában számos őrző sereget hagytunk. — „Egy Oberstlieutenantunk, a' ki ezen tudósításokkal érkezett Lisbonából *Portsmouthba*, azt erősíti, hogy az ő ítélete szerént nem fog mostanában közönséges tsatára kerülni a' dolog.

„*Lisbona* Jun. 30-dikán. A' Tartományi katonaságnak vezérlését, a' melly a' *Sir Brent Spencer* elmenetele után *Almeida* körül összgyülekezett, Oberster *Trant* vette által, a' ki eddig *Oportóban* vólt. A' *Duero* mellett Generá-

lis Silviera vezérkedik, a' ki itt közelébbbről 10 vagy 12 terhes Frantzia szekereket elfogott. —

A' Staar nevű Londoni újság e'képpen szól: Sajnálva esik értésünkre, hogy betegeinknek és sebeseinknek száma a' Wellington ármádiájánál reá megy 9000 emberre. —

Ugyantsak ez a' Londoni Stár nevű újság é'képpen szól Julius 18-dikán. Országló székünk tudósításokat vett Lord Wellingtontól, a' mellyek Jun. 27-dikéig szollanak, és ez a' summájok: A' mi 11-dik Dragonyos regementünknek egy szélső vígyázó csoportjára, a' melly egy Kapitány által vezéreltetett, egy nagy számú lovas Frantzia tsapat, a' melly vizsgálódásra küldetett valaki, Jun. 22-dikén reá ütvén, azt körül vette. Egy más gyenge vígyázó csoportunkat, melly a' Német Huszár regementünkből való vólt, hasonlóképpen megtámadta egy számos Frantzia lóvas tsapat, 's ezen csoportunk is vesztett egy keveset (Ezekről a' történetekről vólt feljebb a' M. Soult tudósításában emlékezet). —, Az ellenség a' Badajoz és Merida között lévő vidéket elborítván, úgy láttzik, hogy eleség gyűjtésben foglalatoskodik. —“

Egy levélben, a' melly Jul. 4-dikén indúlt a' Spanyol szélekről, a' következő nevezetesebb környülállások fordulnak elő az Északi Spanyol armádiára nézve: —

„Marschal Bessieres a' maga fő hadi szállásával még most is Valadolidban van azólta, hogy Salamankából vissza jött, minekutánna ott Marschal Marmontal, ennek Extremadura felé való útnak indulása előtt, tanátsot tartott zólna. Valadolid körül még ekkor egy számos

Frantzia sereg tanyázott, mellynek tzélzását nem tudták (E' lehet az a' tartalék sereg, mellyről Marschal Soult feljebb emlékezett). Most mind azoknak a' seregeknek, mellyek Spanyol Országnek északi és napnyúgoti vidékein tanyáznak, egyedül M. Bessieres a' vezérjek. Az ő vígyázása alá tartozik most Salamanka tartománya is egészen, a' honnét Marschal Marmont eljött. Ciudad-Rodrigóban és Salamankában még maradtak vólt számos tsapatok őrizeten a' Marschal Marmont ármádiájából, de már most ezek is mind el fognak Extremadura felé utazni, és a' Bessieres seregeiből fognak ezen váraknak és az ezekben lévő nagy magazinumoknak őrzésekre újjabb seregek érkezni. Az Anglus seregek Portugalliában már most mind a' Tágus vizének bal partja felől vannak; Északi Portugalliának fedezésére tsak Portugallus regementek maradtak, a' hol a' tavalyi taborozások miatt történt pusztulás után már most külömben is bajosan lehetne ismét rendes taborozást folytatni. Az úgy nevezett Északi Frantzia ármádiára sem vólt mind ez ideig egyéb bízva, hanem tsak hogy az elfoglaltatott Északi Spanyol tártományokat fedezze, a' Bayonne és Madrid között való szabad közösülést fenntartsa, új insurgents csoportoknak támadását ne engedje, és arra vígyázzon, hogy az Anglusok Északi Spanyol Országba sohol ki ne szólhassanak. —

„Annál nevezetesebbek fognak a' Frantzia seregenek hadi munkáik már most Extremadurából lenni, a' melly végre Badajozban igen nagy magazinumok gyűjtetnek össze Andalúziának külömkülobb vidékelről. Badajoz vára jó tá-

maszkodó helyül fog a' két Frantziai **á**rmádiák-
nak szolgálni, mellyre nézve nem ok nélkül
iparkodtak azt, az Anglusok elfoglalni. A'
Portugallia ellen való további fő hadi munkának,
mint időssebb Generális Marschal Soult fogja
ugyan a' fő kormányozását folytatni, de Marschal
Marmont is meg fogja azon seregek vezérlését
ezen túl is különösen tartani, a' melly eddig ő
alatta volt. Egy Madridi levél erősíti, hogy
Elvás várát már megszállották volna a' Frantzi-
ák, és hogy ostromlására azon ágyukat vitték
volna oda, mellyekkel Badajoz várát védelmezték.

Végezte azon előadásnak, mellyet a' Tar-
ragónai volt Spanyol Kormányozó Generális
Cambreras, ezen várból a' Spanyol Országoló Ta-
nátshoz küldött: —

„Mind ezeknek megfontolása után két Pro-
vintziális Batalionokat és az Almeida regement-
jét a' résre állítottam, megparantsolván nekik,
hogy ne löjjenek, hanem bajonétjaikkal támad-
ják meg a' bérohanó Frantziákat, és ha vissza-
verhetik őket, tegyenek olyan vérontást közöt-
tök, hogy másodsor megjeleni ne merészelje-
nek. Bort, pálinkát, és dohánt adattam a' ka-
tonáknak, és buzdító szavakkal bátorítottam
őket. —

„A' dolog kimenetele azonban nem felelt-
meg várakozásomnak. Irigyelhető bátorsággal
fogadták ugyan a' Spanyolok a' Frantziákat:
de az eránt való rendeléseimet, hogy a' rohanó
ellenség' fordulásaihoz képpent magokat mikép-
pen viseljék, nem követték. Az Almeida rege-
mentje nem soká háttat adott. Valami 1500 elen-
séges Granadírosok, 5 vagy 6 ezer egyéb kato-

nák és szüntelen tüzelő ágyúk által segítettvé, a' résen a' városba bérontottak, a' minden rangra, időre, és nemre való tekintet nélkül mindent öldöstek vagy megsebesítettek. A' szomorú játéknak kegyetlensége az által enyhítődött, hogy a' Frantzia tisztek, magokat az ő tulajdon katonáiktól való feláldoztatásnak is kitévén, minden a' kit lehetett, nagy lelkúséggel megmentettek, midőn az ő katonáik vért szomjúhozó módon csak az öldöklésről gondolkodtak. En ezen szempillantásban azon iparkodván, hogy ha lehetséges leszen még egy fegyveres tsoportot összegyűjthessek, 's az ellenséget még egyszer megtámadjam, a' hasamon egy bajonét döfést kaptam, 's azzal elfogattattam. Már most az a' hír terjedvén el, hogy én megölettettem, a' rendetlenség azonnal olyan közönségessé lett, hogy a' katonák fegyvereiket azonnal el hányván, megfutamodtak, és az ellenség kezére jutván elfogatattak. —

„Így esett el *Tarragona* a' leg vakmerőbb ostrom után azon iszonyúságok között, a' mellyeket egy olyan őrző seregnek hērósi bátorsága szokott maga után vonni, a' melly semmi capitulálás feltételeinek fület nem nyit. Junius 28-dikán esett el. Ezt örökre emlékezetes nappá tette ezen régi Spanyol fő városnak kimenetele, a' melly a' maga templomait és épületeit az ostromoltatás alatt, több mint 4000 bombik és gránátok és szám nélkül való golyóbisok által, a' mellyek Majorka és Minorka szigeteiket és a' Közép tenger partjait rettegéssel töltötték - el, össze rontatni, 's végezetre az utolsó szempillantásban illy sok áldozatot látni kénytelenítette. —

„A' következett napon magához vitetett én-
gem' Gen. Gróf *Suchet* a' Fr. fő hadi szállásra,
a' hol Courten, Cabrer, és Mesina nevű Generá-
lissainkra, 's több más vezéreinkre találtam, a'
kik 7800 's egynehány emberekkel, kik között
400 tisztek vóltak, fogságra estek és Frantzia
Országba vitették. Generális *Suchet* engemet
maga eleibe vitetvén, ármádiájának főbb tisztjei
előtt egyenesen szemembe mondotta, hogy azok-
nak az iszonyatosságoknak, mellyeket az ő se-
regei Tarragonában elkövettek, én volnék az
oka, azért, hogy tovább védelmeztem volna
magamat, mint a' hadi törvényekben meg van ha-
tároztatva, sőt hogy néki ugyan ezen törvények
azt parantsolják, hogy ő engemet halállal bün-
tessen - meg azért, hogy én azonnal capitálátzi-
ót nem kértem, mihelyest az ostromlók a' vár fa-
lainn rést nyitottak. —

„Én néki azt feleltem, hogy ha szintén
a' hadi törvényekben meg-határoztatva van
is az, hogy az ostromló, ha a' várba béronthat,
valamint a' várost úgy a' lakosokat is, tűz és
égetés által semmivé teheti, 's elpusztíthatja, 's
következésképpen noha ugyan ezen törvényekben,
valamint az a' szempillantat, midőn a' béroha-
nást meg lehet próbálni, így szintén a' capitu-
lálásának ideje is ki van fejeztetve: tsakugyan
meg nem tiltják ugyan ezek a' törvények az ör-
ző seregnek azt, hogy magát védemezze és az
ostromlókat visszaverni meg próbálja. Én néki
ellentállottam, azért, mert elég erős voltam az
ő visszaverésére, 's tzelzésomat bizonyosan el
is értem volna, ha rendeléseim, mint én azokat
ki adtam vólt, telyesítettek volna. Ennekfelette

én a' következett napon valamint Campo-Verde-től, így szintén a' tengerről is segítséget várván, gyáva embernek tartattathattam volna, ha a' várat, minekutánna azt a' résnek megnyitásáraig védelmeztem, tovább is oltalmazni nem mérészeltem volna. Végezetre megmondottam, hogy nékem semmiféle törvény nem tilalmazza azt, hogy a' bérohanókat, ha lehet vissza ne verjem. —

„Meg győzöttetvén Gen. *Suchet* a' töllem elő hordatott igen fontos okok által, végtére mind velem mind a' több elfogott Generálisokkal olyan megkülömböztetéssel bánt, mint a' millyenre magunkat ellentállásunk által érdemesekké tettük. Az őrző sereg egész a' bérohanásnak szempillantatjáig hērősi vitéz módon viselte: hanem ekkor gyengének lenni bizonyította magát; a' katonák hátat adtak, és megfélemlettek. A' jelen lévő tisztek mind végig jól viselték magokat; legnagyobb iparkadással próbálták katonáinkat összegyűjteni és arra venni, hogy a' Frantziáknak, kik őket az úttzákon kergették és levagdalták, aljanak ellent, és támadjanak rájuk. De minden szempillantatban nagyobb rettegés fogta el őket, és készszebbek voltak tisztjeink által össze vagdaltatni magokat, hogy sem a' tsatát még egyszer megújítani. —

„Minden környűlállások összeesküdtek a' szegény őrző sereg ellen. *Campo-Verde* (a' Spanyol fő vezér) mikor a' várból kiment, megígérte, hogy siettséggel segítségünkre fog jönni, és meg fog szabadítani: de nem tselekedte, noha azután is naponként meg-újította ígérétét. *Valentzia* tartománya is büldött a' Gen. *Miranda* ve-

zérleése alatt egy osztály sereget segítségünkre a' tengeren, a' melly *Tarragona* mellett kiszálván, onnét más nap ismét hajóra ült, és magát *Campo Verde*vel össze tsatolta. Junius 26 dikán egy Anglus osztály is megérkezett, mellynek Óbeste-*re Skerret* ide ki szálván, 27 dikben az Anglus Indzsínörök és Artilleristák az ellenséges ostrom készületeket megvizsgálták, és meggyőződ-
vén a' felől, hogy a' várat megoltalmazni nem lehet, azonnal ismét hajóra ültek. Így tehát mind azok el távoztak tőlünk, a' kik védelmezésünkre ide siettek vala. Pedig minden környülállások között leg rosszabb a' vólt, hogy a' kik szabadulásunkra jöttek vala, azonnal ismét ide hagytak, ez úgy meg illette a' katonákat, hogy előre elveszettnek képzelték lenni magokat; bátorságokat elvesztvén tsak azért állottak ellent, hogy én szüntelen biztattam őket; hogy az én hideg vérúségemet és az eránt való bizodalmat látták, hogy ha ők az én rendeleteimet teljesítik, a' Frantziák nem fognak béronthatni. De ez a' bizodalom is tsak néhány óráig tartott benne; nem soká erőt vett elméjeken az a' gondolat, hogy elhagyattattak, 's ez üldözte őket szüntelenül. —

„Az Anglus Komendáns Jun. 26-dikán estve hozzám bėjövén, kérlette töllem, hogy hát mit kívánok hogy tselekedjék seregével? én azt feleltem, hogy ha a' szárazra ki száll és a' várba jön, örömmel és érdeméhez képpest fogadtatik; és hogy az oltalmazásra azt a' pontot választhatja ki magának, a' mellyik tettzeni fog. Ha sem *Marquis Campo-Verde*' ígéretét meg nem tartván, hogy segedelmünkre jön nem ígérte vólna; sem

Generális *Miranda* a' maga osztályjávať magát meg nem mutatta vólna, villámlás módjára azonnal ismét eltűnvén; ha magokat az Anglusok is meg nem mutatták vólna; végezetre ha az őrző sereg minden nap sótt minden órában nem bízattatott vólna, hogy segittsége fog érkezni; látván, hogy tsak a' maga erejében kell bizodalmať helyhez-tetni, többre ment vólna. De így a' semmi plá-numon nem fundáltatott rossz intézetek az őrző sereg' bátorságát elvévén, okai vóltak azon sze-rentsétlenségeknek, mellyek meg fosztották sere-geinket a' bérohanás előtt szerzett érdemeiktől. Tisztjeink közzúl is sokak odahagyták vólt Tar-ragonát, az inségtől és veszedelemtől való meg-menekedés végett, némellyek engedelemmel, mások a' nélkül, némellyek betegségnek színlé-se, mások egyéb alaton fogások alatt. Ezek nem hogy megkülömböztetést érdemlenének, de hivataloktól is meg kell fosztani őket, külö-mben még arra a' szemtelenségre is reá mehetné-nek, hogy valaha azt mondanák, hogy ők is ott vóltak ezen várnak ostromoltatásában. Több vezérjeiktől elhagyatott tsapatjaink Kapitányok által vezéreltettek. Ezeket a' Kapitányokat kell azon vezéreknek helyekbe tenni, a' kik Villa-novában töltötték idejüket; különben nem szol-gáltatódna ki az igazság, pedig azt ki kell szol-gáltatni. —

„A' mi engemet magamat illet, én soha sem-mit nem kívántam, 's most sem kívánok egye-bet, hanem tsak hogy, ha lehet, a' fogságból váltsanak-ki. Ezt én szívszakadva óhajtom, azért, hogy a' tsatázó mezőre mennél hamarébb ismét ki-álhassak. Reménlem, hogy fizetésem,

nek egy része, a' feleségemnek, a' ki Majorka szigetén tartózkodik, az alatt is ki fog adattatni, mellyet tsak azért kérek, hogy a' jószágaim az ellenség kezében vannak. —

„Hogy a' tétetett intézetek szerént, a' vár, az őrző sereg, és az ármádiánk, el fognak veszni, előre meg mondtam szóval írással, a' mint a' Tartomány Juntáját mindenekről tudósítottam. A' Junta mindent megtett a' maga résziről: de híjába, mert a' fő hadiszállásunkon mind ezekkel keveset gondoltak, mint a' Gen. Campo-Verde leveléből ki tettik, melyben azt parantsolja nékem, hogy én küldjek-ki néki a' várból legjobb katonáim között 3000 embert, a' melly végre 27-dikben estve 11 órakor Obester *O-Rouan* a' várba nállam megérkezik, hogy ezen sereget hajóra ültesse. Én a' parantsolatnak eleget tettem, az Almeida regementjit a' hajóra való ülésre ki rendeltem: de a' miből még is semmi nem lett, minthogy *O-Rouan* meg nem jelent. —

„Ugyan ezen levélből által lehet látni, minémű zűrzavarnak kellett a' mi fő hadi szállásunkon uralkodni, a' hol azt gondolta Gen. Campo-Verde, hogy már 4000 Anglusok a' várba megérkeztek volna, holott nékem az Anglus Obester maga erősítette, hogy ő véle tsak 1000 ember van, kikkel ő Jun. 6 dikén indúlt el Kadiksból. Ugyan tsak Gen. Campo-Verde azt kívánta tőllem, hogy az említett 3000 embert még azon éjjel ültessem hajóra, holott jól tudhatta, hogy nékem semmi hajóim nem vóltak, 's éppen ekkor az Anglusoknak sem vólt, hogy adhattak volna.“